

U S N E S E N Í

Nejvyšší správní soud rozhodl v senátě složeném z předsedkyně JUDr. Elišky Cihlářové a soudců JUDr. Jaroslava Hubáčka a JUDr. Karla Šimky, JUDr. Bohuslava Hnízдила a JUDr. Ludmily Valentové v právní věci žalobce: **I. K.**, zastoupen JUDr. Jiřím Benešem, advokátem se sídlem Vodičkova 699/30, Praha 1, proti žalovanému: **Ministerstvo vnitra**, se sídlem Nad Štolou 3, Praha 7, proti rozhodnutí žalovaného ze dne 15. 11. 2006, č. j. OAM-1262/VL-10-11-2006, v řízení o kasační stížnosti žalobce proti rozsudku Krajského soudu v Ostravě ze dne 16. 10. 2007, č. j. 63 Az 128/2006 – 22,

t a k t o :

- I. Kasační stížnost **se odmítá** pro nepřijatelnost.
- II. Žádný z účastníků **nemá** právo na náhradu nákladů řízení o kasační stížnosti.
- III. Ustanovenému zástupci žalobce advokátovi JUDr. Jiřímu Benešovi **se určuje** odměna za zastupování ve výši 2400 Kč. Tato částka mu bude vyplacena z účtu Nejvyššího správního soudu do 2 měsíců od právní moci tohoto rozhodnutí.

O d ů v o d n ě n í :

Krajský soud v Ostravě rozsudkem dne 16. 10. 2007, č. j. 63 Az 128/2006 – 22, zamítl žalobu podanou žalobcem (dále jen „stěžovatel“) proti rozhodnutí Ministerstva vnitra (dále jen „ministerstvo“) ze dne 15. 11. 2006, č. j. OAM-1262/VL-10-11-2006, kterým byla žádost stěžovatele o udělení mezinárodní ochrany zamítnuta jako zjevně nedůvodná podle § 16 odst. 1 písm. g) zákona č. 325/1999 Sb., o azylu a o změně zákona č. 283/1991 Sb., o Policii České republiky, ve znění pozdějších předpisů (dále jen „zákon o azylu“).

V kasační stížnosti podané v zákonné lhůtě stěžovatel namítal, že má reálnou obavu z nuceného opuštění České republiky a následného odjezdu do Ukrajiny, kde stěžovateli hrozí vážné nebezpečí z politického důvodu. Soud podle stěžovatele nevzal dostatečně v úvahu, zda stěžovateli nenáleží doplňková ochrana podle § 14a zákona o azylu. Stěžovatel v žádosti o udělení mezinárodní ochrany uvedl, že byl ponížen a zavražděn ve svém domovském státě tzv. „vymahači“ natolik, že se obává o svůj život. Zaměstnavatel stěžovatele musel po stěžovateli zaviněné autonehodě majiteli poškozeného auta uhradit škodu, požadoval po stěžovateli 2500 dolarů. Když stěžovatel nedokázal tuto částku zajistit, byl navštíven lidmi z ochranky, kteří mu vyhrožovali, nejprve slovně, poté jej i fyzicky napadli. Stěžovatel se pokusil obrátit na místní policii s písemnou stížností, avšak týž večer se objevili u stěžovatele lidé z ochranky a měli v rukou stížnost stěžovatele, načež jej donutili list papíru se stížností sníst. Stěžovatel se tak marně obracel na policejní orgán,

aby byl ochráněn před vyděrači. Podle stěžovatele je obecně známo, že na Ukrajině působí gangsterské skupiny. Konstatoval, že účinnost policejní ochrany i při lépe fungujícím státním aparátu u nás než na Ukrajině nemusí být stoprocentní. Stěžovatel dále namítal, že soud neměl žádné konkrétní poznatky, které by vyvracely údaje stěžovatele o tom, co jej potkalo ve vlasti. Nelze pouze poukazovat na všeobecné informace, citované v odůvodnění rozsudku z informačních materiálů Ministerstva zahraničních věcí o možnostech ukrajinských občanů ohrazovat se proti postupu policejních orgánů. Ministerstvo zahraničních věcí nemůže ve své zprávě analyzovat nebezpečí hrozící z mafiánských praktik stěžovateli v jeho domovině. Na základě těchto důvodů, stěžovatel navrhuje, aby napadený rozsudek krajského soudu Nejvyšší správní soud zrušil. Stěžovatel rovněž požádal o přiznání odkladného účinku kasační stížnosti.

Stěžovatelova námitka konstatující, že stěžovateli hrozí vážné nebezpečí z politického důvodu, je nově uplatněná a podle § 104 odst. 4 s. ř. s. k ní nelze přihlédnout. Podle § 104 odst. 4 s. ř. s. stěžovatel v kasační stížnosti nemůže uplatnit důvody, jež neuplatnil v řízení před soudem, jehož rozhodnutí má být přezkoumáno, ač tak učinit mohl. Jak již Nejvyšší správní soud judikoval: *„Důvody kasační stížnosti lze opřít jen o takové konkrétní právní či skutkové důvody, jež byly v řízení před krajským soudem přípustně uplatněny (viz § 71 odst. 2 věta třetí s. ř. s.), a tedy alespoň v základních rysech formulovány v žalobních bodech [§ 71 odst. 1 písm. d) s. ř. s.] obsažených v žalobě či jejím včasném rozšíření, a případně dále (i po uplynutí lhůty k podání či rozšíření žaloby) upřesněny či podrobněji rozvedeny, aniž by tím byly rozšiřovány. To platí jen za předpokladu, že uvedené právní či skutkové důvody mohl stěžovatel v žalobě či jejím včasném rozšíření uplatnit.“* (Podle usnesení Nejvyššího správního soudu ze dne 28. 7. 2005, č. j. 2 Azs 134/2005 - 43, publikováno pod č. 685/2005 Sb. NSS).

Po vyloučení nepřipustných důvodů se Nejvyšší správní soud ve smyslu ustanovení § 104a s. ř. s. zabýval otázkou, zda kasační stížnost svým významem podstatně přesahuje vlastní zájmy stěžovatele. Pokud by tomu tak nebylo, musela by být podle citovaného ustanovení kasační stížnost odmítnuta jako nepřijatelná.

Zákonný pojem „přesah vlastních zájmů stěžovatele“, který je podmínkou přijatelnosti kasační stížnosti, představuje typický neurčitý právní pojem. Do soudního řádu správního byl zaveden novelou č. 350/2005 Sb. s účinností ke dni 13. 10. 2005. Pokud jde o jeho výklad, lze pro stručnost odkázat např. na usnesení Nejvyššího správního soudu ze dne 26. 4. 2006, č. j. 1 Azs 13/2006 - 39, publikované pod č. 933/2006 Sb. NSS.

Pokud jde o námitku, že nebylo zohledněno, že stěžovatel byl v zemi původu pronásledován věřitelem při vymáhání dluhu a státní orgány toto tolerovaly, Nejvyšší správní soud v podrobnostech odkazuje na argumentaci např. v rozsudku ze dne 27. 8. 2003, č. j. 4 Azs 7/2003 - 60 či v rozsudku ze dne 18. 12. 2003, č. j. 6 Azs 45/2003 - 49, www.nssoud.cz. *Žádost o azyl, jejímiž jedinými důvody jsou toliko potíže se soukromými osobami (s tzv. mafií) v domovském státě je podle § 12, § 13 odst. 1 a 2 a § 14 zákona o azylu zřejmě bezdůvodná a to tím spíše, pokud žadatel podal žádost o azyl až po delším pobytu v České republice a po policejní kontrole, což svědčí tomu, že důvodem žádosti nebyly problémy žalobce se státními orgány domovského státu, ale toliko snaha o legalizaci pobytu v České republice. Na žadatele se v tomto případě nevztahuje ani překážka vycestování ve smyslu § 91 zákona č.*

325/1999 Sb., ve znění zákona č. 2/2002 Sb. Rovněž podle rozsudku Nejvyššího správního soudu ze dne 4. 12. 2003, č. j. 4 Azs 25/2003 - 80, www.nssoud.cz, obava z policejního pronásledování pro obvinění z vraždy, o níž žadatel tvrdí, že ji nespáchal a že obvinění je vykonstruováno mukačevskou mafii ve spojení s Nacionálně osvobozeneckou armádou Ukrajiny a policií Ukrajiny, a obava z toho, jaké nebezpečí žadateli brozí jak ze strany podsvětí, tak ze strany ukrajinské policie, bude-li na Ukrajinu vydán, nepředstavují důvody pro udělení azylu podle § 12 zákona o azylu. Z těchto tvrzení samotných bez dalšího neplyne ani překážka vycestování ve smyslu § 91 zákona o azylu. V daném případě rovněž nelze přehlédnout, že stěžovatel nepožádal při příjezdu do České republiky, ale až po nějaké době, kdy zde nezákonně pracoval. Podle rozsudku Nejvyššího správního soudu ze dne 13. 1. 2007, č. j. 3 Azs 119/2004 - 50, www.nssoud.cz, žádost o udělení azylu podaná až po určité době strávené v České republice za situace, kdy jiné možnosti úpravy a obnovy legálnosti pobytu na tomto území jsou vyčerpány, ztíženy nebo omezeny, znamená přinejmenším nepřímý důkaz toho, že stěžovatel situaci ve své domovské zemi, pokud jde o důvody, pro něž lze azyl udělit, ve skutečnosti nepociťoval natolik palčivě.

Stěžovatel rovněž namítal, že soud nevzal dostatečně v úvahu, zda stěžovateli nenáleží doplňková ochrana podle § 14a zákona o azylu. Jakkoli nelze shledat úplnou shodu mezi zněním bývalého § 91 a nynějšího § 14a zákona č. 325/1999 Sb., o azylu, tak v těch částech, kde takovou shodu shledat lze, je možno i po účinnosti zákona č. 165/2006 Sb. aplikovat právní názory vyslovené Nejvyšším správním soudem ve vztahu k onomu dříve účinnému § 91 zákona o azylu (srov. rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 26. 7. 2007, č. j. 2 Azs 30/2007 - 69). Obava z toho, že věřitelé budou po žadateli o azyl vymáhat své pohledávky, není azylově relevantním důvodem (§ 12 zákona o azylu), ani důvodem pro vyslovení překážky vycestování podle § 91 tohoto zákona (srov. rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 27. 11. 2003, č. j. 4 Azs 26/2003 - 44, www.nssoud.cz).

Rovněž zjišťováním skutkového stavu a objektivností zpráv o zemi původu týkajících se ukrajinské mafie se zdejší soud dostatečně zabýval např. v rozsudku ze dne 4. 2. 2004, č. j. 2 Azs 85/2003 - 74, www.nssoud.cz.

Z výše uvedeného je zřejmé, že ustálená a vnitřně jednotná judikatura Nejvyššího správního soudu poskytuje dostatečnou odpověď na všechny přípustné námitky podávané v kasační stížnosti. Za situace, kdy stěžovatel sám žádné důvody přijatelnosti kasační stížnosti netvrdil, Nejvyšší správní soud konstatuje, že kasační stížnost svým významem podstatně nepřesahuje vlastní zájmy stěžovatele.

Nejvyšší správní soud shledal kasační stížnost nepřijatelnou, proto ji podle § 104a s. ř. s. odmítl.

O návrhu, aby byl kasační stížnosti přiznán odkladný účinek podle ustanovení § 107 s. ř. s. Nejvyšší správní soud samostatně nerozhodoval. Dospěl totiž k závěru, že o něm není třeba rozhodovat tam, kde je kasační stížnosti přiznán odkladný účinek přímo ze zákona (§ 32 odst. 5 zákona o azylu).

Výrok o náhradě nákladů řízení se opírá o § 60 odst. 3 ve spojení s § 120 s. ř. s., podle nichž žádný z účastníků nemá právo na náhradu nákladů řízení, pokud byla kasační stížnost odmítnuta.

Krajský soud stěžovateli k jeho žádosti ustanovil zástupcem advokáta pro řízení o kasační stížnosti; náklady řízení v tomto případě hradí stát. Náklady spočívají v odměně za jeden úkon právní služby v částce 2100 Kč [§ 7, § 9 odst. 3 písm. f) a § 11 odst. 1 písm. b) vyhlášky č. 177/1996 Sb., advokátního tarifu, ve znění pozdějších předpisů] a v náhradě hotových výdajů v částce 300 Kč (§ 13 odst. 3 téže vyhlášky). Celková částka 2400 Kč bude zaplacená z účtu Nejvyššího správního soudu k rukám zástupce do 2 měsíců od právní moci rozsudku.

P o u č e n í: Proti tomuto usnesení **n e j s o u** opravné prostředky přípustné.

V Brně dne 22. května 2008

JUDr. Eliška Cihlářová
předsedkyně senátu